

ARCHEOLOGIENOTA

BAZEL – DULPOP 2017

BUREAUONDERZOEK

ERFPUNT – CEL ONDERZOEK

RAPPORTEN VAN ERF PUNT – CEL ONDERZOEK 60

RAPPORTEN VAN ERFPUNT – CEL ONDERZOEK 60

OPDRACHTGEVER
Gemeente Kruibeke

PROJECT
Bazel – Dulpop 2017

PROJECTCODE AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED
2017I297

UITVOERDER PROJECT
Erfpunt – cel Onderzoek
OE/ERK/Archeoloog/2016/00101
Regentiestraat 63
9100 Sint-Niklaas

AUTEURS
Thierry Van Neste, Marjolijn De Puydt

WETENSCHAPPELIJKE BEGELEIDING
Erfpunt - cel Beheer

© Erfpunt – cel Onderzoek, 2017

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Erfpunt.

Erfpunt aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

ISSN 0778-3841

Erfpunt - cel Onderzoek
Regentiestraat 63
9100 Sint-Niklaas

Tel +32 (0)3 778 87 59

onderzoek@erfpunt.be

www.erfpunt.be

www.facebook.com/Erfpunt

<https://sketchfab.com/archeologischedienstwaasland>

1. BESCHRIJVING VAN DE UITGEVOERDE WERKEN

VERANTWOORDING

Aan de sporthal Dulpop aan de Beekdam te Bazel zal de gemeente Kruibeke de bestaande voetbalvelden heraanleggen. In het kader van de geplande werkzaamheden is een archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem (bureauonderzoek) verplicht.

Dit onderzoek werd uitgevoerd door de cel Onderzoek van Erfpunt. Het verslag van resultaten werd opgesteld door Thierry Van Neste en Marjolijn De Puydt.

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

PROJECTCODE

2017I297

WETTELIJK DEPOT

ISSN 0778-3841

BETROKKEN ACTOREN

Erkende archeoloog: Erfpunt (OE/ERK/Archeoloog/2016/00101)

Veldwerkleider: Thierry Van Neste

Assistent-archeoloog: Marjolijn De Puydt

Wetenschappelijke advisering: Erfpunt - cel Beheer

NAAM OPDRACHTGEVER:

Gemeente Kruibeke, O.L.Vrouwplein 18, 9150 Kruibeke

VINDPLAATSNAAM:

Bazel – Dulpop 2017 (BA DP 17)

PROVINCIE:

Oost-Vlaanderen

GEMEENTE:

Kruibeke

DEELGEMEENTE:

Bazel

PLAATS:

Beekdam

TOPONIEM:

Dulpop

COÖRDINATEN (LAMBERT '72):

Noord: 204458,366700 m

Oost: 145728,509900 m

Zuid: 204145,672000 m

West: 145524,171800 m

KADASTRALE GEGEVENS:

Kruibeke, Afdeling 1, Sectie B, percelen 154A, 155, 177E, 177K, 177H, 179, 185, 186, 187

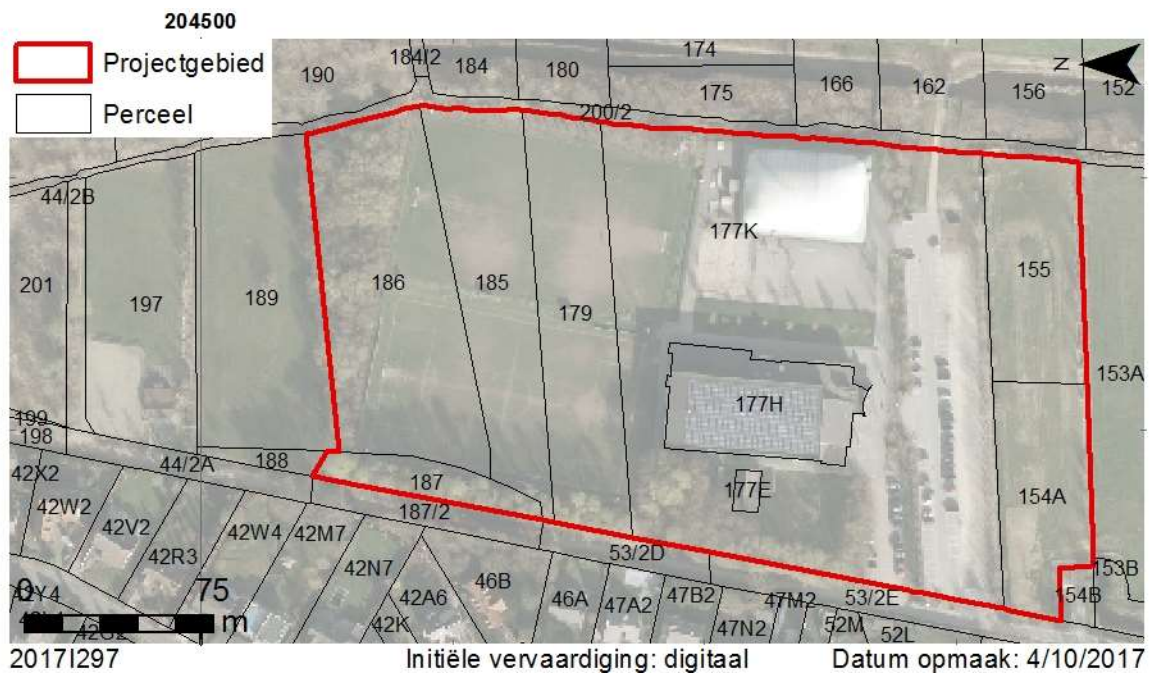

Fig. 1. Situering op het kadaster (GDI-Vlaanderen 2017).

TOPOGRAFISCHE LIGGING:

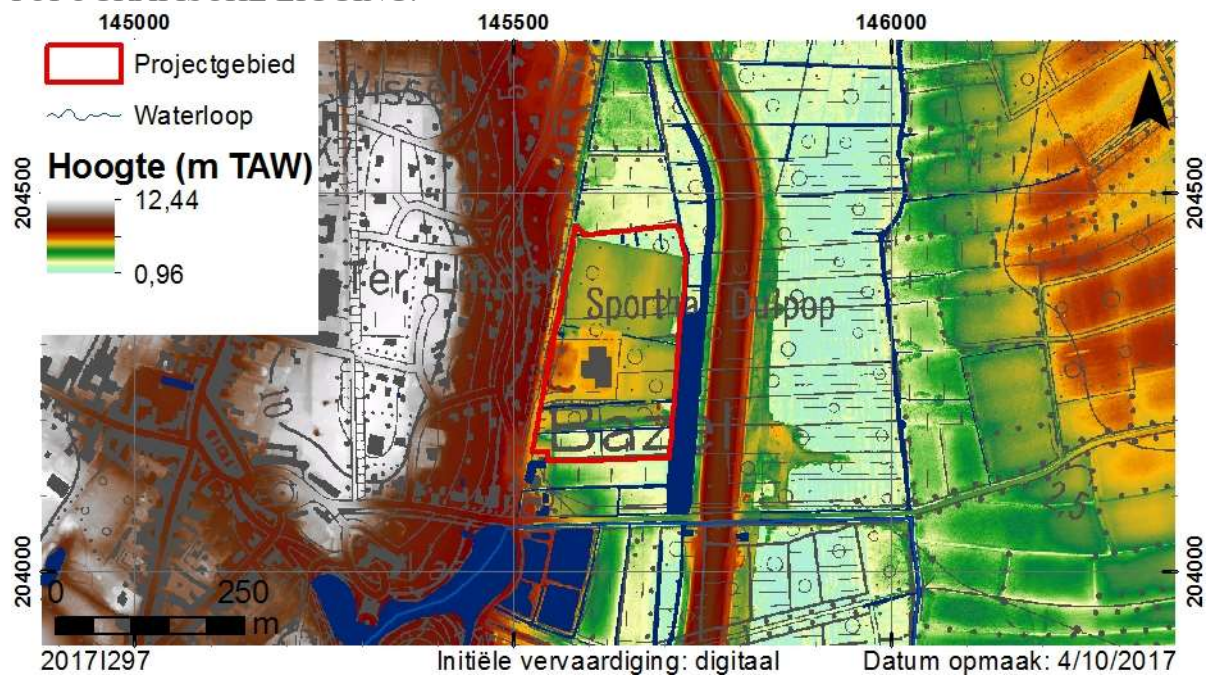

Fig. 2. Situering op de topografische kaart, het DHM en de VHA (AGIV WMS; GDI-Vlaanderen 2016).

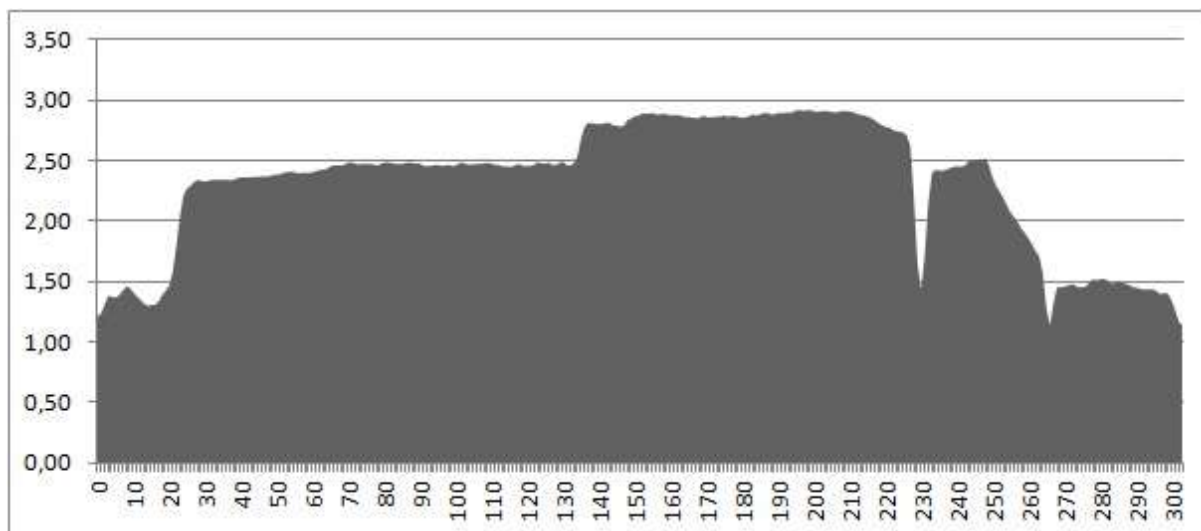

Fig. 3. Terreinprofiel (noord-zuid).

BEGINDATUM:

28 september 2017

EINDDATUM:

4 oktober 2017

RELEVANTE TERMEN UIT DE INVENTARIS ONROEREND ERFGOED

Typologie: niet van toepassing

Datering: 20ste eeuw, 21ste eeuw

Stijlen: niet van toepassing

Culturen: niet van toepassing

Materiaal: niet van toepassing

Soort: niet van toepassing

Gebeurtenis: bureauonderzoek

VERSTOORDE ZONES

Binnen het projectgebied zijn geen gekende verstoringen aanwezig. Wel werden de gronden in 1997 opgehoogd.

ARCHEOLOGISCHE VOORKENNIS

Binnen het projectgebied zijn er geen archeologische sites bekend.

OMSCHRIJVING VAN DE ONDERZOEKSOPDRACHT

1.1.1. Vraagstelling

De totale oppervlakte van het projectgebied bedraagt 50247,33 m², hierbij zal meer dan 1000 m² verstoord worden.

Artikel 5.4.1 van het decreet van 12 juli 2013 betreffende het onroerend erfgoed, gewijzigd bij het decreet van 4 april 2014 stelt dat het bij *aanvragen waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 1000 m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de vergunning betrekking heeft 3000 m² of meer bedraagt en waarbij de percelen volledig gelegen zijn buiten archeologische zones, opgenomen in de vastgestelde*

inventaris van archeologische zones verplicht is om een bekrachtigde archeologienota zoals vermeld in artikel 5.4.8 van datzelfde decreet toe te voegen aan een stedenbouwkundige vergunning met ingreep in de bodem.

Wanneer aangetoond kan worden dat:

1. met aantoonbare zekerheid geen archeologisch erfgoed aanwezig is op het onderzochte terrein, of;
2. de toekomstige werken met aantoonbare zekerheid geen verstoring zullen veroorzaken aan het eventueel aanwezige archeologische erfgoed, of;
3. verder onderzoek van het terrein in het kader van de toekomstige werken met aantoonbare zekerheid niet zou leiden tot nuttige kenniswinst;

mag de rapportering over het bureauonderzoek een beperkte samenstelling hebben.

In voorkomend geval kan gesteld worden dat voldaan wordt aan voorwaarde 2.

In het kader van het bureauonderzoek met beperkte samenstelling:

- Wordt het plangebied afgebakend en beschreven;
- Wordt een beschrijving gemaakt van de geplande werken waarvoor een stedenbouwkundige vergunning of verkavelingvergunning wordt aangevraagd, de uitvoeringswijze van deze werken en de potentiële impact ervan op het bodemarchief.

De resultaten van de analyses worden op plannen weergegeven. De resultaten van deze studies moeten toelaten een gemotiveerd advies te formuleren of er al dan niet verder archeologisch vooronderzoek moet uitgevoerd worden, inclusief de methodiek daarvoor.

1.1.2. Randvoorwaarden

Voor het bureauonderzoek werden geen randvoorwaarden voorzien.

1.1.3. Geplande werken en bodemingrepen

Voor de heraanleg van de voetbalvelden zal de bovenste 5 cm van het veld machinaal worden afgegraven. Hierna zullen de velden opgehoogd worden en een nieuw kunstgrasveld zal op de ophoging worden aangelegd.

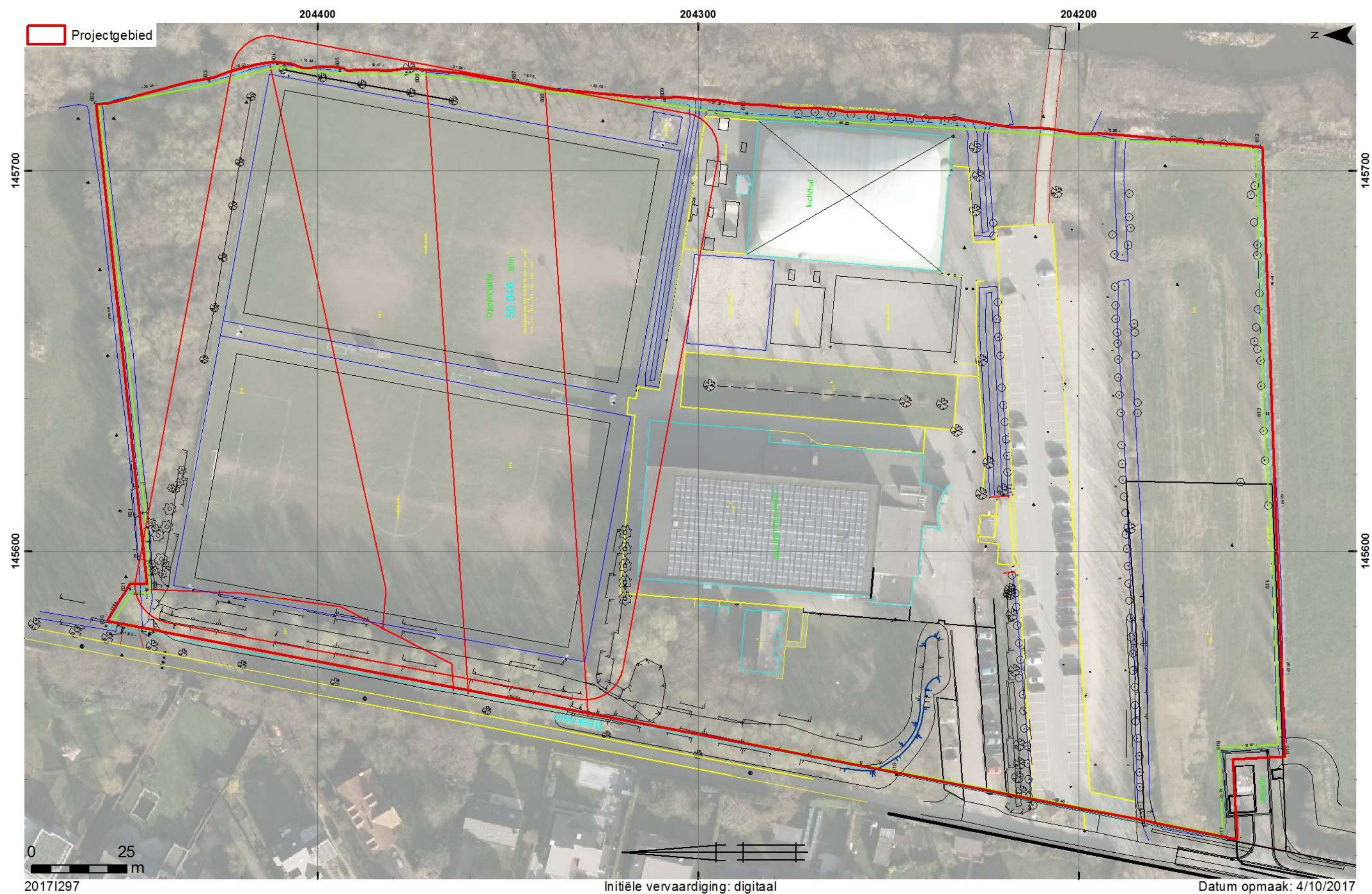

Fig. 4. Bestaande toestand. Enkel op de voetbalpleinen in het noordelijke deel van het projectgebied zullen werken uitgevoerd worden.

WERKWIJZE EN ONDERZOEKSSTRATEGIE

Voor het bureauonderzoek werd informatie verzameld aangaande de historische, landschappelijke en archeologische kennis van de ruime omgeving van het projectgebied. Voor de historische data werden verschillende literatuurbronnen geraadpleegd. Daarnaast werden verschillende historische kaarten gebruikt. Deze werden verkregen via de Web Map Service (WMS) voor ArcGIS van het Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen (AGIV), de “Erfgoedbank Waasland”¹ en het portaal “Cartesius”², een samenwerking tussen het Nationaal Geografisch Instituut, de Koninklijke Bibliotheek, het Rijksarchief en het Koninklijk Museum van Midden-Afrika. De verkregen kaarten werden indien nodig bewerkt, georeferereerd en gebruikt als laag in een GIS-omgeving. Ook de landschappelijke achtergrond van het projectgebied werd in GIS onderzocht. Hierbij werd gebruik gemaakt van gegevens die bekomen werden via de Web Map Service en de downloadcatalogus van het AGIV³. De archeologische gegevens werden hoofdzakelijk bekomen via de cel Beheer van Erfpunt. Daarnaast werden de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) en de desbetreffende onderzoeksrapporten geraadpleegd.

Op basis van de verkregen gegevens werd een inschatting gemaakt van het potentieel op kennisvermeerdering en de al dan niet te nemen maatregelen die hier het gevolg van zijn.

In de loop van dit onderzoek diende niet afgeweken te worden van de Code Goede Praktijk, werden geen externe specialisten geraadpleegd en werd geen wetenschappelijke advisering verkregen van personen die buiten het project stonden.

Dit rapport schets het algemene kader van het onderzoek en bevat de neerslag van de onderzoeksresultaten. Een kopie ervan wordt in digitale vorm aangeleverd aan de gemeente Kruikeke, het agentschap Onroerend Erfgoed en Erfpunt – cel Beheer.

¹ <http://www.waaserfgoed.be>

² www.cartesius.be

³ <https://download.agiv.be/Catalogus>

2. MOTIVATIE VOOR NOTA MET BEPERKTE SAMENSTELLING

De gronden werden in 1997 opgehoogd voor de aanleg van de voetbalpleinen.⁴ Tijdens de werken zal enkel de bovenste 5 cm verwijderd worden. Concreet betekent dit dat de grasmat zal verwijderd worden en dus enkel een klein deel van de opgehoogde grond verstoord zal worden. Na deze afgraving zal een laag gravé met drainage geplaatst worden. Deze zal maximaal 30 cm dik zijn. Hier bovenop komt een kunstgrasmat te liggen.

Gezien de uiterst beperkte ingreep in de – opgehoogde – bodem, staat vast dat eventueel aanwezig archeologisch erfgoed niet verstoord zal worden.

3. DATERING EN INTERPRETATIE VAN HET ONDERZOCHETE GEBIED

Afgaande op historische kaarten en luchtfoto's van het projectgebied kan gesteld worden dat het projectgebied onbebouwd was tot de bouw van de sporthal in de tweede helft van de 20ste eeuw. De gronden waren afwisselend in gebruik als landbouwgrond en begroeid met bomen en struiken. Bij de aanleg van de huidige voetbalvelden werden de gronden eerst opgehoogd.

4. VERWACHTING TEN AANZIEN VAN ARCHEOLOGISCH ERFGOED

Er kan geen uitspraak gedaan worden over de eventuele aan- of afwezigheid van archeologisch erfgoed. Wel kan gesteld worden dat eventueel aanwezig archeologisch erfgoed niet bedreigd wordt door de voorziene werken.

⁴ Pieters 2017.

5. SAMENVATTING

De gemeente Kruibeke wil de voetbalvelden aan de sporthal Dulpop te Bazel heraanleggen. De bovenste 5 cm zal verwijderd worden waarna de gronden zullen opgehoogd worden en er een nieuw kunstgrasveld zal worden aangelegd.

Gezien de omvang van de te verstoren oppervlakte is de opmaak van een archeologienota verplicht. Deze kan echter in beperkte vorm opgesteld worden aangezien er kan worden aangetoond dat de geplande werken eventueel aanwezig archeologisch erfgoed niet zullen verstoren. De voetbalvelden werden immers opgehoogd in 1997 met wat later vervuilde grond bleek te zijn. Het huidige plan is om het bestaande gras te verwijderen, het terrein nogmaals op te hogen en daarop kunstgras aan te leggen.

Aangezien in het kader van de huidige geplande werken geen archeologisch erfgoed bedreigd wordt, kan het projectgebied vrijgegeven worden voor de werkzaamheden.

6. BIBLIOGRAFIE

GERAADPLEEGDE LITERATUUR

PIETERS K. 2017: *Voetbalvelden Dulpop vervuild met zware metalen*, Het Laatste Nieuws 13 april 2017. [<https://www.hln.be/regio/kruibeke/voetbalvelden-dulpop-vervuild-met-zware-metalen~af9df50c/>, geraadpleegd 2/10/2017]

VAN RANST E. & SYS C. 2000: *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1:20 000)*, Gent.

CARTOGRAFISCHE EN ICONOGRAFISCHE BRONNEN

GDI-VLAANDEREN 2016: *DTM, raster, 1 m.*

GDI-VLAANDEREN 2017: *GRB, kadastrale percelen.*

7. BIJLAGEN

- Lijst van plannen, kaarten en plattegronden
- Privacy-fiche
- Programma van maatregelen